

[Morten Langa.]

meget skarpt kritiseret, så skarpt, at ingen regering efter min opfattelse kan sidde det overhørig, og det sker ved, at en kornordning har vist sig ikke at holde til de motiver, som man har haft til at gennemføre den — det har man så smukt set i dens sammenbrud. Jeg tror, man kan sige, at støtteordningerne alle sammen står til revision, til omlægning, til en ny politisk målsætning for vor landbrugspolitik i det hele taget, som skal gå videre end blot det.

I disse år er vi ved at skabe et mønster for dansk landbrug, som formodentlig er lige så afvigende fra det gamle mønster, som det var, dengang vi gennemførte udskiftningen. Denne gang er det til en vis grad den modsatte proces, vi skal gennemføre, og hvis vi i disse år ikke gennemfører den rigtige arrondering af brugene, de rigtige typer af sammenlægning, de rigtige typer af bygningsinvestering, så har vi gjort en umådelig og uhyre kostbar fejl, som ikke alene er til skade for samfundet, men som simpelt hen kan være døden for dansk landbrug.

Også på dette område må regeringen være pligtig at fastlægge en helt klar og levedygtig politik for fremtiden. Men det er jeg overbevist om at landbrugsministeren vil gøre for os om lidt; derfor skal jeg kun i forbifarten nævne, at regeringens indsats hidtil, hvad angår nye ordninger, har været overordentlig tvivlsom. Vi kender alle forløbet af den såkaldte hjemmemarkedsprisregulering, som regeringen gennemførte sidste år, og som nu har vist sig at være falsk: at man på falsk grundlag har givet landbruget for store tilskud. Jeg skal blot tilføje, at jeg går ud fra, at landbrugsministeren til i dag også har tal for, hvor stort devalueringstab for landbruget har været, og hvor meget mindre dette devalueringstab har været end den devalueringsskompensation, som vi i to finansår nu har ydet. Begge disse ordninger står i hovedsagen for den nuværende regerings ansvar, og jeg vil være særdeles interesseret i at få dette ind

i det samlede billede, for det forekommer mig særdeles tvivlsomme dispositioner.

Jeg vil med meget stor interesse imødesee denne debat, der som sit hovedtema må og skal have hovedretningslinjerne for den fremtidige danske landbrugspolitik, for det er helt vitalt. Der er begået fejl af samtlige de regeringer, der har siddet i dette land — det er helt klart, og det kan næppe undre nogen — og på dette område har den siddende regering begået et par væsentlige. Men det forekommer mig nu af helt afgørende betydning, at vi får lagt linjer fremover, for det er først og fremmest dem, som må have det høje tings interesse.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Selv om der er en vis sammenhæng mellem de to problemer, som er nævnt i forespørgslen, vil jeg alligevel prøve på at holde dem adskilt. Generelt kan man sige, at de sammen udgør en helhed, der både påvirker og påvirkes af den udvikling, der foregår inden for landbruget i disse år, en udvikling, der er bestemt af mange faktorer, både de udenlandske og de indenlandske, og herunder navnlig den omstændighed, at landbruget ikke som andre erhverv har haft fordelene af det store marked. Det har skabt en økonomisk situation, som bevirkede, at man nødvendigvis måtte gennemføre og også fremover fastholde ordninger, og det skal jeg senere knytte nogle kommentarer til.

Vedrørende det første, forespørgslen gælder, nemlig selve landbrugslovgivningen, er forholdet dette, at vi, uanset at den væsentligste del af denne lovgivning, nemlig loven om landbrugsejendomme, kun er knap 2 år gammel, står i en situation, der gør en revision af lovgivningen på dette område nødvendig. Jeg bad derfor for måneder siden landbokommissionen om at gå i gang med at overveje alle de spørgsmål, der trænger sig på. Landbrugsloven er jo navnlig den lov, der indeholder de materielle regler om landbrugsejendomme, om landbrugsjorden, ejendommenes og jordens opretholdelse og drift, nemlig landbrugsplig-